

bedjskraft til en løn ofte væsentligt under den overenskomstsmæssige mindsteløn.

Som påpeget fra flere sider, bl.a. fra Håndværksrådet i notat af 24. oktober 2003 til skatteministeren og beskæftigelsesministeren, bør der gøres en væsentlig indsats for at imødegå den sorte økonomi. Hvorvidt dette skal ske ved at kriminalisere aftagerne af for eksempel sort arbejde, er der ikke med dette lovforslag taget stilling til. Imidlertid bør arbejdsgivere, der udnytter ulovlig udenlandsk arbejdskraft, mødes med alvorlige sanktioner.

Endelig er en forhøjelse af strafferammen også påkrævet for at få en sammenhæng mellem straffelovens § 125 a om menneskesmugling under skærpende omstændigheder og udlændingelovens straffebestemmelser.

Der henvises i øvrigt til omtalen nedenfor vedrørende de lovforslagets enkelte elementer.

4. Lovforslagets indhold

Lovforslaget hviler på den betragtning, at det under ingen omstændigheder må kunne betale sig at beskæftige ulovlig udenlandsk arbejdskraft.

4.1. Forhøjelse af strafferammen

1. Forslaget om en forhøjelse af strafferammen bygger på en sondring mellem, om de ulovligt beskæftigede er udlændinge, der
2. hverken har opholdstilladelse eller retskrav på samme – og derfor heller ikke har umiddelbar mulighed for at opnå en arbejdstilladelse, eller
3. om den ulovlige udenlandske arbejdskraft har gyldig opholdstilladelse eller et retskrav på at have ophold, men »blot« er uden arbejdstilladelse eller en arbejdstilladelse til den konkrete beskæftigelse.
4. En gennemførelse af lovforslaget vil medføre en væsentlig skærpelse af strafniveauet.

Den gældende strafferamme, der er bøde eller fængsel indtil 1 år, forhøjes til bøde eller fængsel i indtil 3 år i tilfælde, hvor en arbejdsgiver beskæftiger ulovlig udenlandsk arbejdskraft, som ikke har retskrav på at få tilladelse til ophold her i landet, og som derfor heller ikke har en arbejdstilladelse.

I de tilfælde, hvor den anvendte ulovlige udenlandske arbejdskraft ikke har arbejdstilladelse til den konkrete beskæftigelse, men hvor udlændinge har et retskrav på at kunne tage ophold her i landet og få udstedt en arbejdstilladelse, foreslås den gældende strafferamme forhøjet til bøde eller fængsel i indtil 2 år.

Den foreslåede forhøjelse af strafferammen findes påkrævet af flere grunde. Det gældende strafniveau på

bøde eller fængsel i indtil 1 år (gældende § 59, stk. 2) kombineret med en bestemmelse af særlig skærpende omstændigheder (gældende § 59, stk. 3) og en fakultativ mulighed for konfiskere en opnået økonomisk fordel (gældende § 59, stk. 4, 1. pkt.) har – som det fremgår af retspraksis på området, jf. nedenfor og bilag 1 – voldt bevistekniske problemer. Dette kombineret med procesøkonomiske betragtninger taler dels for en objektivisering af bestemmelsen, dels for en yderligere forhøjelse af strafferammen.

Til sammenligning er strafferammen i Tyskland ved overtrædelse af tilsvarende karakter frihedsstraf i indtil 5 år og mulighed for at pålægge den tiltalte bødestraf på et betydeligt højere niveau end det niveau, der anvendes her i landet (op til 500.000 euro).

En forhøjelse af strafniveauet er også nødvendig for at få en sammenhæng mellem på den ene side bestemmelsen i straffelovens § 125 a (menneskesmugling under skærpende omstændigheder), hvor strafferammen ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 blev forhøjet fra fængsel i indtil 4 år til fængsel i indtil 8 år og på den anden side udlændingelovens straffebestemmelser.

Afgrænsningen af, hvorvidt det er udlændingelovens straffebestemmelser, der skal bringes i anvendelse, eller om bestemmelsen i straffelovens § 125 a tillige skal bringes i anvendelse, er en vurdering, der tilkommer anklagemyndigheden. Opmærksomheden henledes på, at det var forudsat i forarbejderne til straffelovens § 125 a, at bestemmelsen skulle omfatte enhver grovere overtrædelse af § 59, stk. 5, herunder en egentlig bistand til et ophold, der ikke sker i tilknytning til krydsning af en landegrænse.

Det afgørende er således, om et forhold må betragtes som en egentlig professionel aktivitet eller en systematisk tilsidesættelse af lovgivningen. Er dette tilfældet, bør § 125 a tillige bringes i anvendelse.

4.2. Skærpende omstændigheder ved strafudmålingen m.v.

Lovforslaget indebærer endvidere, at enhver beskæftigelse af ulovlig udenlandsk arbejdskraft er strafbar, uanset om overtrædelsen kan tilregnes tiltalte som forsætlig eller uagtsom.

Uanset at det tilkommer domstolene konkret at fastsætte bødeniveauet, bør udgangspunktet ved almindelig beskæftigelse inden for håndværksmæssige fag, land- og jordbrugsområdet og i servicefagene i almindelighed ikke være lavere end to gange en mesterløn pr. mand pr. påbegyndt måned. Et niveau, der i øvrigt bør følge prisudviklingen. Dette udgangspunkt er ikke til hinder for, at domstolene i konkrete tilfælde med